

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

(підпис)

Н. М. Бобух

19 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	«Латинська мова»
освітня програма/ спеціалізація	B11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська <small>(назва)</small>
спеціальність	B11 Філологія <small>(код, назва спеціальності)</small>
галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки <small>(код, назва галузі знань)</small>
ступінь вищої освіти	бакалавр <small>(молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії)</small>

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена й рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри української, іноземних мов та перекладу.

Протокол засідання кафедри від 19 серпня 2025 р., № 1.

Укладач програми:

Бобух Н. М. – д. філол. н., професор, завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу Полтавського університету економіки і торгівлі.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми
В11.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська,
галузь знань В Культура, мистецтво
та гуманітарні науки,
спеціальність В11 Філологія
к. філол. н., доцент

В. Л. Іщенко

18 серпня 2025 р.

ЗМІСТ

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни.....	6
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	8
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів	21
Розділ 6. Інформаційні джерела.....	22
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни	23

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1. Опис навчальної дисципліни
«Латинська мова»

Місце в структурно-логічній схемі підготовки: пререквізити: – постреквізити: ОК «Основна іноземна мова: аналітичне читання та розмовний практикум», ОК «Практичний курс другої іноземної мови і перекладу (німецька), ОК «Порівняльна типологія англійської та української мов».
Мова викладання – українська
Статус дисципліни – нормативна
Кількість кредитів за ЄКТС – 3
Курс/семестр вивчення – 1/1
Денна форма навчання:
Кількість годин – загальна кількість: 90
- лекції: –
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 36
- самостійна робота: 54
- вид підсумкового контролю: залік
Заочна форма навчання:
Кількість годин – загальна кількість: 90
- лекції: –
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 6
- самостійна робота: 84
- вид підсумкового контролю: залік

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета навчальної дисципліни – оволодіння основами фонетичної, лексичної, морфологічної й синтаксичної систем латинської мови; формування практичних умінь та навичок перекладу латинських текстів і використання латиномовної термінології в галузі гуманітарних наук; ознайомлення з крилатими висловами латинської мови.

Таблиця 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти студент
<p>ПР 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p> <p>ПР 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.</p> <p>ПР 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.</p>	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).</p> <p>СК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.</p>

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1.1. Історія розвитку латинської мови

Походження латинської мови. Періодизація розвитку латинської мови. Латинська мова в Україні. Латинська мова на сучасному етапі. Міжнародний студентський гімн «Gaudeāmus».

Тема 1.2. Фонетика латинської мови

Латинський алфавіт та його походження. Система вокалізму. Довгота й короткість голосних. Дифтонги й диграфи. Система консонантизму. Вимова буквосполучень. Правила складоподілу. Наголос у латинській мові.

Тема 1.3. Іменник. Граматичні категорії. Особливості відмінювання

Іменник. Граматичні категорії. Поділ іменників на відміни. Словникова форма іменників. Іменники I відміни. Відмінкові закінчення. Іменники II відміни. Відмінкові закінчення.

Тема 1.4. Прикметник. Прийменник

Граматичні категорії прикметника. Прикметники I–II відміни (I групи). Алгоритм узгодження прикметника з іменником. Прийменник.

Тема 1.5. Дієслово. Граматичні категорії дієслова

Дієслово. Граматичні категорії дієслова. Поділ дієслів на дієвідміни. Основні форми дієслова. Словникова форма. Три основи дієслова. Наказовий спосіб.

Тема 1.6. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного станів

Теперішній час дійсного способу активного стану. Теперішній час дійсного способу пасивного стану. Відмінювання дієслова *esse* (бути) в теперішньому часі.

Тема 1.7. Минулий і майбутній часи недоконаного виду дійсного способу активного та пасивного станів

Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного стану. Минулий час недоконаного виду дійсного способу пасивного стану. Майбутній час недоконаного виду активного стану. Майбутній час недоконаного виду пасивного стану. Відмінювання дієслова *sum, esse* в минулому й майбутньому часі.

Тема 1.8. Іменники III відміни. Особливості відмінювання

Іменники III відміни. Приголосна, голосна й мішана групи. Особливості відмінювання іменників III відміни.

Модуль 2

Тема 2.1. Прикметники III відміни. Дієприкметники

Прикметники III відміни (II групи). Відмінювання прикметників III відміни. Узгодження прикметників III відміни з іменниками. Дієприкметники теперішнього часу активного стану. Дієприкметники минулого часу пасивного стану. Дієприкметники майбутнього часу активного стану.

Тема 2.2. Іменники IV і V відмін. Прислівник

Іменники IV відміни. Парадигми відмінювання. Іменники V відміни. Парадигми відмінювання. Прислівник. Утворення похідних прислівників.

Тема 2.3. Ступені порівняння прикметників і прислівників

Ступені порівняння прикметників. Відмінювання прикметників вищого ступеня. Утворення форм найвищого ступеня порівняння прикметників, їх відмінювання. Особливості утворення ступенів порівняння прикметників. Ступені порівняння прислівників.

Тема 2.4. Займенник. Відмінювання займенників

Особові займенники і зворотний займенник. Присвійні займенники. Вказівні займенники. Питальні й відносні займенники. Заперечні займенники. Означальні й неозначені займенники.

Тема 2.5. Числівник. Утворення й відмінювання

Розряди числівників. Утворення кількісних і порядкових числівників. Відмінювання числівників. Розділові й прислівникові числівники.

Тема 2.6. Система часів перфекта активного стану

Система перфекта. Основи перфекта. Минулий час доконаного виду дійсного способу активного стану. Давноминулий час дійсного способу активного стану. Майбутній час доконаного виду активного стану.

Тема 2.7. Система часів перфекта пасивного стану

Утворення часів доконаного виду дійсного способу пасивного стану. Минулий час доконаного виду дійсного способу пасивного стану. Давноминулий час дійсного способу пасивного стану. Майбутній час доконаного виду пасивного стану.

Тема 2.8. Синтаксис. Структура простого речення

Структура простого речення. Узгодження підмета та присудка. Активна і пасивна конструкція речення.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 3. Тематичний план навчальної дисципліни
для студентів денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1					
		<p style="text-align: center;">Тема 1.1. Історія розвитку латинської мови</p> <p>1. Походження латинської мови. 2. Періодизація розвитку латинської мови. 3. Латинська мова в Україні. 4. Латинська мова на сучасному етапі. 5. Міжнародний студентський гімн «Gaudeāmus».</p>	2	<p>Навести чоловічі й жіночі імена, які ввійшли в українську мову з латині. Пояснити їхні значення. Вибрати зі словника іншомовних слів 10 мовознавчих термінів латинського походження.</p>	3
		<p style="text-align: center;">Тема 1.2. Фонетика латинської мови</p> <p>1. Латинський алфавіт та його походження. 2. Система вокалізму. Довгота й короткість голосних. 3. Дифтонги й диграфи. 4. Система консонантизму. Вимова буквсполучень. 5. Правила складоподілу. 6. Наголос у латинській мові.</p>	4	<p>Розташувати слова в алфавітному порядку: lingua, ego, urbs, tabula, arma, corpus, nomen, thema, amor, populus, amīca, vita, sensus, barba, gracilis, curator, Kalendae, examen, zona, circus, elephantus, familia.</p>	3

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		<p>Тема 1.3. Іменник. Граматичні категорії. Особливості відмінювання</p> <p>1. Іменник. Граматичні категорії. 2. Поділ іменників на відміни. 3. Словникова форма іменників. 4. Іменники I відміни. Відмінкові закінчення. 5. Іменники II відміни. Відмінкові закінчення.</p>	2	<p>Провідміняти іменники: <i>lingua</i>, <i>ae f</i> – мова; <i>stella</i>, <i>ae f</i> – зірка; <i>populus</i>, <i>i m</i> – народ; <i>ager</i>, <i>agri m</i> – поле; <i>verbum</i>, <i>i n</i> – слово, вислів, дієслово.</p>	3
		<p>Тема 1.4. Прикметник. Прийменник</p> <p>1. Граматичні категорії прикметника. 2. Прикметники I–II відміни (I групи). 3. Алгоритм узгодження прикметника з іменником. 4. Прийменник.</p>	2	<p>Перекласти словосполучення українською мовою: <i>ante bellum</i>, <i>contra spem</i>, <i>per aspera ad astra</i>, <i>ex libris</i>, <i>pro patria</i>, <i>ab ovo</i>, <i>sine ira</i>, <i>in oppido</i>, <i>in oppidum</i>, <i>sub montem</i>, <i>post factum</i>.</p>	3
		<p>Тема 1.5. Дієслово. Граматичні категорії дієслова</p> <p>1. Дієслово. Граматичні категорії дієслова. 2. Поділ дієслів на дієвідміни. 3. Основні форми дієслова. Словникова форма.</p>	2	<p>Утворити наказовий спосіб теперішнього часу однини і множини у стверджувальній та заперечній формі від дієслів: <i>laudare</i> – хвалити, <i>docere</i> –</p>	3

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		4. Три основи дієслова. 5. Наказовий спосіб.		навчати, scribère – писати, capère – брати, audire – слухати.	
		<p>Тема 1.6. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного станів</p> <p>1. Теперішній час дійсного способу активного стану. 2. Теперішній час дійсного способу пасивного стану. 3. Відмінювання дієслова <i>esse</i> (бути) в теперішньому часі.</p>	2	Провідміняти в Praesens indicatīvi actīvi та в Praesens indicatīvi passīvi дієслова: ornāre – прикрашати, capère – брати, audire – слухати.	3
		<p>Тема 1.7. Минулий і майбутній часи недоконаного виду дійсного способу активного та пасивного станів</p> <p>1. Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного стану. 2. Минулий час недоконаного виду дійсного способу пасивного стану. 3. Майбутній час недоконаного виду активного стану. 4. Майбутній час недоконаного виду пасивного стану. 5. Відмінювання дієслова <i>sunt, esse</i> в минулому й майбутньому часі.</p>	2	Перекласти словоформи дієслова <i>esse</i> : erimus – estis – erant – sunt – ero – erāmus – es – erunt – erātis – est – sumus – eram – sum – eris – eras – erit – eritis – erat.	4

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		<p>Тема 1.8. Іменники III відміни. Особливості відмінювання</p> <p>1. Іменники III відміни. 2. Приголосна, голосна й мішана групи. 3. Особливості відмінювання іменників III відміни.</p>	2	Провідміняти іменники: labor, ōris m – праця; vectigal, alis n – податок; pons, pontis m – міст.	4
Модуль 2					
		<p>Тема 2.1. Прикметники III відміни. Дієприкметники</p> <p>1. Прикметники III відміни (II групи). 2. Відмінювання прикметників III відміни. 3. Узгодження прикметників III відміни з іменниками. 4. Дієприкметники теперішнього часу активного стану. 5. Дієприкметники минулого часу пасивного стану. 6. Дієприкметники майбутнього часу активного стану.</p>	2	Провідміняти в однині та множині прикметники: acer, acris, acre – гострий; brevis, -e – короткий; felix, felīcis – щасливий.	4
		<p>Тема 2.2. Іменники IV і V відмін. Прислівник</p> <p>1. Іменники IV відміни. Парадигми відмінювання.</p>	2	Перекласти українською мовою: Canes sunt custōdes domuum. Da mihi	3

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		<p>2. Іменники V відміни. Парадигми відмінювання.</p> <p>3. Прислівник. Утворення похідних прислівників.</p>		<p>manum tuam! Agrum non colis, fructus non accipies. Arma taurorum cornua sunt. Cervi cornua etiam habent et cornibus certant. Iustitia est fundamentum rei publicae.</p>	
		<p>Тема 2.3. Ступені порівняння прикметників і прислівників</p> <p>1. Ступені порівняння прикметників. Відмінювання прикметників вищого ступеня.</p> <p>2. Утворення форм найвищого ступеня порівняння прикметників, їх відмінювання.</p> <p>3. Особливості утворення ступенів порівняння прикметників.</p> <p>4. Ступені порівняння прислівників.</p>	2	<p>Перекласти латинською мовою: Досвід – найкращий учитель. Цицерон був найзнаменитішим оратором. Зимою ночі довші, ніж дні. Немає тварини вірнішої, ніж собака. Немає нічого дорожчого за вільну батьківщину.</p>	4
		<p>Тема 2.4. Займенник. Відмінювання займенників</p> <p>1. Особові займенники і зворотний займенник.</p> <p>2. Присвійні займенники.</p> <p>3. Вказівні займенники.</p> <p>4. Питальні й відносні займенники.</p>	2	<p>Перекласти займенники, визначити відмінок і число: me, mei, neminem, sibi, nobis, nulli, nullius, tibi, nos.</p>	4

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		5. Заперечні займенники. 6. Означальні й неозначені займенники.			
		<p>Тема 2.5. Числівник. Утворення й відмінювання</p> <p>1. Розряди числівників. 2. Утворення кількісних і порядкових числівників. 3. Відмінювання числівників. 4. Розділові й прислівникові числівники.</p>	2	Перекласти латинською мовою: Двоє друзів. Маю двох друзів. Три троянди. Три слова. Двісті міст. Маю сто книг. Десять птахів. Три тисячі воїнів. З трьома тисячами воїнів.	4
		<p>Тема 2.6. Система часів перфекта активного стану</p> <p>1. Система перфекта. Основи перфекта. 2. Минулий час доконаного виду дійсного способу активного стану. 3. Давноминулий час дійсного способу активного стану. 4. Майбутній час доконаного виду активного стану</p>	4	Перекласти дієслова, визначити час, спосіб, стан, особу, число: fuērit, potueram, duxerimus, feceratis, rogaveras, potui, egerunt, servaverat, audivērint, mittentur, vici, putaveramus, vidērātis.	3
		<p>Тема 2.7. Система часів перфекта пасивного стану</p> <p>1. Утворення часів доконаного виду дійсного</p>	2	Провідміняти дієслово moneo, monui, monitum, monere – попереджати,	3

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		способу пасивного стану. 2. Минувий час доконаного виду дійсного способу пасивного стану. 3. Давноминутий час дійсного способу пасивного стану. 4. Майбутній час доконаного виду пасивного стану.		нагадувати, вказувати в Perfectum indicativi passivi, Plusquamperfectum indicativi passivi, Futurum II indicativi passivi.	
		Тема 2.8. Синтаксис. Структура простого речення 1. Структура простого речення. 2. Узгодження підмета та присудка. 3. Активна і пасивна конструкція речення.	2		3
Усього			36		54

Таблиця 4. Тематичний план навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1					
		Тема 1.1. Історія розвитку латинської мови		Навести чоловічі й жіночі імена, які ввійшли в	4

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		1. Походження латинської мови. 2. Періодизація розвитку латинської мови. 3. Латинська мова в Україні. 4. Латинська мова на сучасному етапі. 5. Міжнародний студентський гімн «Gaudeāmus».		українську мову з латині. Пояснити їхні значення. Вибрати зі словника іншомовних слів 10 мовознавчих термінів латинського походження.	
		Тема 1.2. Фонетика латинської мови 1. Латинський алфавіт та його походження. 2. Система вокалізму. Довгота й короткість голосних. 3. Дифтонги й диграфи. 4. Система консонантизму. Вимова буквосполучень. 5. Правила складоподілу. 6. Наголос у латинській мові.	2	Розташувати слова в алфавітному порядку: lingua, ego, urbs, tabula, arma, corpus, nomen, thema, amor, populus, amīca, vita, sensus, barba, gracilis, curator, Kalendae, examen, zona, circus, elephantus, familia.	6
		Тема 1.3. Іменник. Граматичні категорії. Особливості відмінювання 1. Іменник. Граматичні категорії. 2. Поділ іменників на відміни. 3. Словникова форма іменників. 4. Іменники I відміни.		Провідміняти іменники: lingua, ae <i>f</i> – мова; stella, ae <i>f</i> – зірка; populus, i <i>m</i> – народ; ager, agri <i>m</i> – поле; verbum, i <i>n</i> – слово, вислів, дієслово.	5

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		Відмінкові закінчення. 5. Іменники II відміни. Відмінкові закінчення.			
		<p align="center">Тема 1.4. Прикметник. Прийменник</p> <p>1. Граматичні категорії прикметника. 2. Прикметники I–II відміни (I групи). 3. Алгоритм узгодження прикметника з іменником. 4. Прийменник.</p>		Перекласти словосполучення українською мовою: ante bellum, contra spem, per aspera ad astra, ex libris, pro patria, ab ovo, sine ira, in oppido, in oppidum, sub montem, post factum.	5
		<p align="center">Тема 1.5. Дієслово. Граматичні категорії дієслова</p> <p>1. Дієслово. Граматичні категорії дієслова. 2. Поділ дієслів на дієвідміни. 3. Основні форми дієслова. Словникова форма. 4. Три основи дієслова. 5. Наказовий спосіб.</p>		Утворити наказовий спосіб теперішнього часу однини і множини у стверджувальній та заперечній формі від дієслів: laudāre – хвалити, docēre – навчати, scribēre – писати, capēre – брати, audīre – слухати.	5
		<p align="center">Тема 1.6. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного станів</p> <p>1. Теперішній час дійсного способу активного стану.</p>	2	Провідміняти в Praesens indicatīvi actīvi та в Praesens indicatīvi passīvi дієслова: ornāre – прикрашати,	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		<p>2. Теперішній час дійсного способу пасивного стану.</p> <p>3. Відмінювання дієслова <i>esse</i> (бути) в теперішньому часі.</p>		<p>capere – брати, audire – слухати.</p>	
		<p>Тема 1.7. Минулий і майбутній часи недоконаного виду дійсного способу активного та пасивного станів</p> <p>1. Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного стану.</p> <p>2. Минулий час недоконаного виду дійсного способу пасивного стану.</p> <p>3. Майбутній час недоконаного виду активного стану.</p> <p>4. Майбутній час недоконаного виду пасивного стану.</p> <p>5. Відмінювання дієслова <i>sum, esse</i> в минулому й майбутньому часі.</p>		<p>Перекласти словформи дієслова <i>esse</i>: erimus – estis – erant – sunt – ero – erāmus – es – erunt – erātis – est – sumus – eram – sum – eris – eras – erit – eritis – erat.</p>	6
		<p>Тема 1.8. Іменники III відміни. Особливості відмінювання</p> <p>1. Іменники III відміни.</p> <p>2. Приголосна, голосна й мішана групи.</p> <p>3. Особливості відмінювання іменників III відміни.</p>		<p>Провідміняти іменники: labor, ōris m – праця; vectigal, alis n – податок; pons, pontis m – міст.</p>	5

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 2					
		<p>Тема 2.1. Прикметники III відміни. Дієприкметники</p> <p>1. Прикметники III відміни (II групи).</p> <p>2. Відмінювання прикметників III відміни.</p> <p>3. Узгодження прикметників III відміни з іменниками.</p> <p>4. Дієприкметники теперішнього часу активного стану.</p> <p>5. Дієприкметники минулого часу пасивного стану.</p> <p>6. Дієприкметники майбутнього часу активного стану.</p>		<p>Провідміняти в однині та множині прикметники: acer, acris, acre – гострий; brevis, -e – короткий; felix, felīcis – щасливий.</p>	6
		<p>Тема 2.2. Іменники IV і V відмін. Прислівник</p> <p>1. Іменники IV відміни. Парадигми відмінювання.</p> <p>2. Іменники V відміни. Парадигми відмінювання.</p> <p>3. Прислівник. Утворення похідних прислівників.</p>		<p>Перекласти українською мовою: Canes sunt custōdes domuum. Da mihi manum tuam! Agrum non colis, fructus non accipies. Arma taurōrum cornua sunt. Cervi cornua etiam habent et cornibus certant. Iustitia est fundamentum rei</p>	4

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
				publicae.	
		<p>Тема 2.3. Ступені порівняння прикметників і прислівників</p> <p>1. Ступені порівняння прикметників. Відмінювання прикметників вищого ступеня.</p> <p>2. Утворення форм найвищого ступеня порівняння прикметників, їх відмінювання.</p> <p>3. Особливості утворення ступенів порівняння прикметників.</p> <p>4. Ступені порівняння прислівників.</p>		<p>Перекласти латинською мовою: Досвід – найкращий вчитель. Цицерон був найзнаменитішим оратором. Зимою ночі довші, ніж дні. Немає тварини вірнішої, ніж собака. Немає нічого дорожчого за вільну батьківщину.</p>	5
		<p>Тема 2.4. Займенник. Відмінювання займенників</p> <p>1. Особові займенники і зворотний займенник.</p> <p>2. Присвійні займенники.</p> <p>3. Вказівні займенники.</p> <p>4. Питальні й відносні займенники.</p> <p>5. Заперечні займенники.</p> <p>6. Означальні й неозначені займенники.</p>		<p>Перекласти займенники, визначити відмінок і число: me, mei, neminem, sibi, nobis, nulli, nullius, tibi, nos.</p>	6
		<p>Тема 2.5. Числівник. Утворення й відмінювання</p> <p>1. Розряди числівників.</p> <p>2. Утворення кількісних і порядкових числівників.</p> <p>3. Відмінювання</p>		<p>Перекласти латинською мовою: Двоє друзів. Маю двох друзів. Три троянди. Три</p>	5

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		числівників. 4. Розділові й прислівникові числівники.		слова. Двісті міст. Маю сто книг. Десять птахів. Три тисячі воїнів. З трьома тисячами воїнів.	
		<p>Тема 2.6. Система часів перфекта активного стану</p> <p>1. Система перфекта. Основи перфекта.</p> <p>2. Минулий час доконаного виду дійсного способу активного стану.</p> <p>3. Давноминулий час дійсного способу активного стану.</p> <p>4. Майбутній час доконаного виду активного стану</p>	2	Перекласти дієслова, визначити час, спосіб, стан, особу, число: fuērit, potueram, duxerimus, feceratis, rogaveras, potui, egerunt, servaverat, audīvērīnt, mittentur, vici, putaveramus, vidērātis.	6
		<p>Тема 2.7. Система часів перфекта пасивного стану</p> <p>1. Утворення часів доконаного виду дійсного способу пасивного стану.</p> <p>2. Минулий час доконаного виду дійсного способу пасивного стану.</p> <p>3. Давноминулий час дійсного способу пасивного стану.</p> <p>4. Майбутній час доконаного виду пасивного стану.</p>		Провідміняти дієслово moneo, monui, monitum, monere – попереджати, нагадувати, вказувати в Perfectum indicativi passivi, Plusquamperfectum indicativi passivi, Futurum II indicativi passivi.	5

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		Тема 2.8. Синтаксис. Структура простого речення 1. Структура простого речення. 2. Узгодження підмета та присудка. 3. Активна і пасивна конструкція речення.			5
Усього			6		84

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5.1. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1.1-1.1.8): виконання навчальних завдань ($2 \times 8 = 16$ балів), обговорення матеріалу занять ($1,5 \times 8 = 12$ балів), виконання завдань самостійної роботи ($2 \times 8 = 16$ балів), поточна модульна робота (6 балів).	50
Модуль 2 (теми 2.1-2.8): виконання навчальних завдань ($2 \times 8 = 16$ балів), обговорення матеріалу занять ($1,5 \times 8 = 12$ балів), виконання завдань самостійної роботи ($2 \times 8 = 16$ балів), поточна модульна робота (6 балів).	50
Підсумковий контроль – залік	
Разом	100

Таблиця 5.2. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентській конференції	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 5.3. Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Бенькевич Г. А., Барнич І. І. Латинська мова : навч. посіб. Львів : ФОП Лук'яненко В. В., 2023.

2. Волощук М., Волощук В., Сафроняк О. Латинська мова : підруч. ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка ; за заг. ред. М. Волощук. Вид. 3-тє, допов. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2023.

3. Конспект лекцій з дисципліни «Латинська мова» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 035 «Філологія»; укл. Н. М. Валуєва. Кам'янське : ДДТУ, 2021.

4. Латинська мова : навч. посіб. з дисципліни для студентів спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад

включно), перша – англійська (бакалаврський рівень) ; укл. Г. М. Проніна, О. В. Абрамова. Дніпро : ІПБТ УДУНТ, 2022.

5. Латинська мова : практикум для здобувачів вищ. освіти ОС «Бакалавр» спец. 035 «Філологія» [уклад.: О. В. Ковтун, В. І. Кульчицький, Н. І. Хайдарі]. Київ : НАУ, 2021.

6. Макар І. С., Любімова О. В. Латинська мова для студентів факультету іноземних мов = Latin language for students of Foreign languages department : навч.-метод. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019.

7. Петришин М. Й., Загайська Г. М. Repetitorium Latinum. Pars secunda : збірник тестів. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021.

8. Словник латинських висловів / О. В. Коротюк, В. С. Станіч. Київ : ОВК, 2024.

9. Сторчова Т. В., Гуменюк Ж. Г. Латинська мова : підруч. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2015.

10. Ухаль М. М. Латинська мова : підруч. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2017.

Додаткові

1. Бобух Н. М. Фраземи з антонімічними компонентами (на матеріалі постичних текстів). Лінгвістика. 2021. № 2 (44). С. 77–84.

2. Бобух Н. М., Стеценко В. В. Крилаті латинські вислови з конститuentами-антонімами. Лінгвістика. 2024. № 2 (50). С. 74–85.

3. Водяна Л. В. Символічне значення соматизмів у фразеологізмах латинської, німецької та української мов. Академічні студії. Серія «Гуманітарні Науки». 2022. № 1. С. 108–113.

4. Лучканин С. М. Латинські сентенції (крилаті латинські вислови) з історико-літературним коментарем : навч. посіб. із вивч. латин. афоризмів для студ. Ін-ту філол. та іст. фак. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Київ : Науковий світ, 2008.

5. Навольська Г. І. Збірник вправ з латинської мови : навч.-метод. посіб. для студентів факультету іноземних мов. Тернопіль, 2023.

6. Скорина Л. П., Скорина О. А. Латинсько-український, українсько-латинський словник. Київ : Обереги, 2004.

7. Шаманова Н. Є. Латинська мова : навч. посіб. з вивч. дисципліни. Миколаїв : НУК, 2021.

8. Galyna Siuta, Nadiia Bobukh, Larysa Kozlovska, Iryna Hotsynets, Liliya Sobol. The Use of Feminatives in Official and Business Communication in Modern Ukrainian. Journal of Information Systems Engineering and Management. 2025. Vol. 10. No. 16s. P. 873–886.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Дистанційний курс «Латинська мова», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.